

כתובות מא

שמות פרק כא

(כח) וכי יגח שור את איש או את אשה וַמַּת סִּקּוֹל יִסְקַל הַשּׁוֹר וְלֹא יֵאָכַל אֶת בְּשָׂרוֹ וּבָעַל הַשּׁוֹר נָקִי :
(כט) וְאִם יִגַּח שׁוֹר נֶגַח הוּא מִתְּמַל שְׁלֶשֶׁם וְהוּעַד בְּבַעְלָיו וְלֹא יִשְׁמְרֵנוּ וְהַמִּית אִישׁ אוֹ אִשָּׁה הַשּׁוֹר יִסְקַל וְגַם בְּעָלָיו יוּמָת :

(ל) אִם כָּפַר יוֹשֵׁת עָלָיו וְנָתַן פְּדִיּוֹן נַפְשׁוֹ כָּל־אֲשֶׁר יוֹשֵׁת עָלָיו :
(לא) אוֹ בֶן יִגַּח אוֹ בַת יִגַּח כַּמִּשְׁפָּט הַזֶּה יַעֲשֶׂה לוֹ :

(לב) אִם עֶבֶד יִגַּח הַשּׁוֹר אוֹ אִמָּה כֶּסֶף שְׁלֹשִׁים שְׁקָלִים יִתֵּן לַאֲדֹנָיו וְהַשּׁוֹר יִסְקַל : ס

(לה) וכי יגף שור איש את שור רעהו וַמַּת וּמָכְרוּ אֶת הַשּׁוֹר הַחַי וְחָצוּ אֶת כֶּסְפוֹ וְגַם אֶת הַמֶּת יַחְצוּן :
(לו) אוֹ נוֹדַע כִּי שׁוֹר נֶגַח הוּא מִתְּמַל שְׁלֶשֶׁם וְלֹא יִשְׁמְרֵנוּ בְּעָלָיו שְׁלֶם יִשְׁלַם שׁוֹר תַּחַת הַשּׁוֹר וְהַמֶּת יִהְיֶה לוֹ :

האומר גנבתי - משלם את הקרן וכו'.

רב פפא	רב הונא בריה דרב יהושע
פלגא ניזקא ממונא	פלגא ניזקא קנסא
קסבר : סתם שוורים לאו בחזקת שימור קיימי, ובדין הוא דלא דמשלם כוליה, ורחמנא הוא דחייס עליה, דאכתי לא איעד תורא	קסבר : סתם שוורים בחזקת שימור קיימי, ובדין הוא דלא לישלם כלל, ורחמנא הוא דקנסיה, כי היכי דנינטריה לתוריה

4 ניסיונות להוכיח שיטת רב פפא :

1. תנן : הניזק והמזיק בתשלומין ; בשלמא למאן דאמר פלגא ניזקא ממונא, היינו דשייד ניזק בתשלומין, אלא למי"ד פלגא ניזקא קנסא, השתא דלאו דידיה קא שקיל, בתשלומין איתיה? דחייא : לא נצרכא אלא לפחת נבילה קושי על הדחייא : פחת נבילה, תנינא : תשלומי נזק, מלמד שהבעלים מטפלין בנבילה!
בבא קמא פרק א משנה א וכשהזיק חב המזיק לשלם תשלומי נזק במיטב הארץ :
בבא קמא פרק א משנה ב שום כסף ושוה כסף בפני דין ועל פי עדים בני חורין בני ברית והנשים בכלל הנוזק והניזק והמזיק בתשלומין :
תירוץ : חדא בתם, וחדא במועד
  2. מה בין תם למועד? שהתם משלם חצי נזק מגופו, ומועד משלם נזק שלם מן העלייה ; ולא קתני : שהתם אינו משלם ע"פ עצמו, ומועד משלם ע"פ עצמו!
דחייא : תנא ושייר קושי על הדחייא : מאי שייר דהאי שייר?
תירוץ : שייר חצי כופר.
תגובה לפי גישה אחרת : אי משום חצי כופר לאו שירא הוא, הא מני? ר' יוסי הגלילי היא, דאמר : תם משלם חצי כופר.
  3. המית שורי את פלוני או שורו של פלוני - הרי זה משלם על פי עצמו ; מאי לאו בתם!
דחייא : לא, במועד.
קושי על הדחייא : אבל בתם מאי? אינו משלם על פי עצמו, אדתני סיפא : עבדו של פלוני - אינו משלם ע"פ עצמו, ניפלוג וניתני בדידה : במה דברים אמורים - במועד, אבל תם - אינו משלם על פי עצמו!
תירוץ : כולה במועד קמיירי.
  4. זה הכלל : כל המשלם יתר על מה שהזיק - אינו משלם ע"פ עצמו ; הא פחות ממה שהזיק - משלם ע"פ עצמו!
דחייא : לא תימא : הא פחות ממה שהזיק, אלא אימא : הא כמה שהזיק - משלם ע"פ עצמו.
קושי על הדחייא : אבל פחות מאי? אינו משלם ע"פ עצמו, ליתני, זה הכלל : כל שאינו משלם כמה שהזיק - אינו משלם על פי עצמו, דמשמע פחות ומשמע יתר!
הקושי נשאר : תיובתא.
- פסיקת הלכה : והלכתא : פלגא ניזקא קנסא.
קושי על הפסיקה : תיובתא והלכתא?
תירוץ : אין, טעמא מאי איתותב? משום דלא קתני כמה שהזיק, לא פסיקא ליה, כיון דאיכא חצי נזק צורות, דהלכתא גמירי לה דממונא הוא, משום הכי לא קתני.